

CIRKULÆRE

2026

Cirkulære om

Tjenestefrihed af familiemæssige årsager

Cirkulære af 25. juni 2026

Medst.nr. 027-26

J.nr. 2026-553

Indholdsfortegnelse

Cirkulære

Generelle bemærkninger	5
Ikrafttræden mv.	8

Aftale

§ 1. Dækningsområde	9
§ 2. Pasning af alvorligt syge børn under 18 år	9
§ 3. Pasning af nærtstående, der ønsker at dø i eget hjem	10
§ 4. Hospitalsindlæggelse sammen med børn under 14 år	10
§ 5. Force majeure	11
§ 5a. Nære pårørendes alvorlige sygdom og/eller begravelse.....	11
§ 6. Barnets lov § 87	12
§ 7. Pasning af nærtstående efter § 118 i lov om social service	14
§ 8. Dokumentation	14
§ 9. Ikrafttræden mv.	14

Cirkulære om tjenestefrihed af familiemæssige årsager

(Til samtlige ministerier mv.)

Generelle bemærkninger

1. Barns sygdom (fælles regelsæt)

Reglerne om frihed på barns 1., 2. og 3. sygedag for overenskomstansatte fremgår af fællesoverenskomsterne og Akademikeroverenskomsten.

For tjenestemænd og tjenestemandslignende ansatte gælder tilsvarende, at ansættelsesmyndigheden kan give hel eller delvis tjenestefrihed til pasning af et sygt barn på barnets 1., 2. og 3. sygedag, når

1. hensynet til barnets forhold gør dette nødvendigt
2. forholdene på tjenestestedet tillader det
3. barnet er under 18 år og
4. barnet er hjemmeværende

Bliver barnet sygt i løbet af den ansattes arbejdsdag, kan den ansatte endvidere holde fri med løn i de resterende arbejdstimer den pågældende dag, hvis betingelserne i pkt. 1-4 er opfyldt.

Hvis barnet bliver syg, efter den ansatte er mødt på arbejde, vil denne dag udgøre hjemkaldelsesdagen. Barnets 1. sygedag er den første hele sygedag. Den 2. sygedag er den kalenderdag, der ligger i umiddelbar forlængelse af 1. sygedag, og den 3. sygedag er den kalenderdag, der ligger i umiddelbar forlængelse af 2. sygedag, uanset om det er en arbejdsdag eller en fridag.

Den 1. og 2. sygedag kan holdes uafhængigt af hinanden, dvs. at en ansat kan holde fri på barnets 2. sygedag, selv om den pågældende ikke har holdt fri på barnets 1. sygedag.

Forældre kan derfor også dele dagene imellem sig, sådan at den ene af forældrene f.eks. holder fri den 1. dag, og den anden holder fri den 2. og 3. dag.

Den ansatte får under tjenestefriheden en løn, der svarer til den løn, den pågældende ville have fået under sygdom. I grundlaget for beregning af løn indgår dog ikke eventuelle fast påregnelige særlige tillæg.

Ved misbrug kan ansættelsesmyndigheden inddrage adgangen til tjenestefrihed efter denne bestemmelse for den enkelte ansatte.

2. Indbetaling af pensionsbidrag

Under tjenestefrihed efter §§ 2, 3, 4 og 6 samt under tjenestefrihed på hjemkaldelsesdagen samt barns 1., 2. og 3. sygedag, jf. pkt. 1, optjener den ansatte pensionsret i hidtidigt omfang.

For optjening i ulønnede tjenestefrihedsperioder gælder følgende:

For tjenestemænd og andre ansatte med en tjenestemandslignende pensionsordning skal der indbetales sædvanligt pensionsbidrag af den ansattes hidtidige pensionsgivende løn til finanslovens § 36 v/Udbetaling Danmark, Tjenestemandspension, p.t. bankkonto nr. 0216 4069060315. Ansættelsesmyndigheden anmodes om at underrette Udbetaling Danmark om den ansattes cpr.-nummer til identifikation af betalingen.

Den pensionsalderansvarlige myndighed, henholdsvis en statsgaranteret pensionskasse eller en statslig pensionsordning, ajourfører pensionsalderoptjeningen i PENSAB, når pensionsbidraget er indbetalt til finanslovens § 36.

For overenskomstansatte og andre ansatte med en bidragsdefineret pensionsordning, herunder tjenestemænd for så vidt angår supplerende pensionsordninger, indbetaler ansættelsesmyndigheden det sædvanlige overenskomst- eller aftalebaserede pensionsbidrag i tjenestefrihedsperioden. Pensionsbidraget beregnes af den pensionsgivende løn, som den pågældende ville have fået, hvis vedkommende havde været i tjeneste.

3. Force majeure

Bestemmelsen i § 5 samt bemærkningerne hertil finder tilsvarende anvendelse for ansatte, der ikke er omfattet af aftalen eller anden aftale om implementering af forældreorlovsdirektivet.

Hermed er Rådets direktiv 2010/18/EU af 8. marts 2010 om iværksættelse af

den reviderede rammeaftale vedrørende forældreorlov, der er indgået af BUSINESSEUROPE, UEAPME, CEEP og EFS, og om ophævelse af direktiv 96/34/EF (EUT nr. L68, s 4) implementeret for ansatte, der ikke er omfattet af aftalen eller anden aftale om implementering af forældreorlovsdirektivet.

4. Statens tjenestemænd og tjenestemandslignende ansatte med fast tjenestested i Grønland

Finansministeriet og tjenestemændenes centralorganisationer har ved cirkulære af 2. marts 2026 om aftale om ændring af visse aftaler om løn- og ansættelsesvilkår for statens tjenestemænd aftalt at omfatte tjenestemænd og tjenestemandslignende ansatte med fast tjenestested i Grønland af denne aftale.

Uanset at arbejdsgiveren ikke kan få dagpengerefusion efter grønlandsk lovgivning, har den ansatte krav på fravær, løn og pension efter aftalen, i det omfang den pågældende i øvrigt opfylder betingelserne, herunder beskæftigelseskravet, for at få fulde dagpenge, hvis vedkommende havde haft ophold i Danmark.

Det er endvidere aftalt at der til § 4 tilføjes et nyt stk. 3 og stk. 4, som vedrører ret til tjenestefrihed i forbindelse med barns indlæggelse på sygehuset.

Der tilføjes et nyt § 5a, der omhandler mulighed for at opnå fri rejse og/eller tjenestefrihed fra tjenestestedet til pågældende nære pårørendes bopæl/opholdssted på hospital mv. i Grønland eller i Danmark og retur.

Begge bestemmelser er videreførelser af hidtidige særbestemmelser for statens ansatte i Grønland begrundet i særlige grønlandske vilkår.

5. Redaktionelle ændringer

For at lette overblikket er cirkulærebemærkninger, der relaterer sig til en enkelt bestemmelse, opført som bemærkning til denne bestemmelse. Andre bemærkninger er opført under ”Generelle bemærkninger”. Denne redaktionelle ændring medfører ikke nogen ændringer i bestemmelsernes, henholdsvis bemærkningernes retlige status.

Ikrafttræden mv.

Cirkulæret har virkning fra 25. juni 2026

Samtidig ophæves cirkulære nr. 019-19 af 29. april 2019 om tjenestefrihed af familiemæssige årsager (Modst.nr. 2018-8162).

Finansministeriet, Medarbejder- og kompetencestyrelsen

Den 25. juni 2026

Ida Skyhøj Hvid

Aftale om tjenestefrihed af familiemæssige årsager

§ 1. Dækningsområde

Denne aftale gælder for tjenestemænd og tjenestemandslignende ansatte samt for ansatte omfattet af overenskomster indgået på den ene side af eller efter bemyndigelse fra Finansministeriet og på den anden side af de underskrivende centralorganisationer eller organisationer, der er tilsluttet disse.

§ 2. Pasning af alvorligt syge børn under 18 år

En ansat, der efter § 26 i lov om ret til orlov og dagpenge ved barsel har ret til dagpenge i forbindelse med pasning af alvorligt syge børn under 18 år, har i samme periode ret til hel eller delvis tjenestefrihed med løn.

Cirkulærebemærkninger til § 2, stk. 1:

Efter § 26 i lovebekendtgørelse nr. 67 af 25. januar 2019 om ret til orlov og dagpenge ved barsel har forældre med alvorligt syge børn under 18 år ret til dagpenge fra kommunen, hvis de i forbindelse med barnets sygdom helt eller delvis opgiver deres arbejde.

Ved løn forstås den ansattes sædvanlige løn, eksklusiv eventuelle fast påregnelige særlige tillæg.

Ansættelsesmyndigheden er berettiget til refusion af dagpenge, når den ansatte modtager løn under tjenestefriheden. Ansøgning om refusion rettes til den ansattes bopælskommune.

Stk. 2. Ansættelsesmyndigheden kan dog begrænse retten til tjenestefrihed med løn til 1 måned pr. barn pr. kalenderår. Ansættelsesmyndigheden kan herudover bevilge yderligere tjenestefrihed uden løn i dagpengeperioden.

Stk. 3. Perioder med hel eller delvis tjenestefrihed med eller uden løn medregnes fuldt ud i lønancienniteten, og der indbetales sædvanligt pensionsbidrag til overenskomst- eller aftalebaserede bidragsdefinerede pensionsordninger.

Cirkulærebemærkninger til § 2, stk. 3:

For tjenestemænd medregnes perioder med hel eller delvis tjenestefrihed med eller uden løn fuldt ud i pensionsalderen.

§ 3. Pasning af nærtstående, der ønsker at dø i eget hjem

En ansat, der efter § 23 i ældreloven får bevilget plejevederlag i forbindelse med pasning af nærtstående, der ønsker at dø i eget hjem, har i samme periode ret til hel eller delvis tjenestefrihed med løn.

Cirkulærebemærkninger til § 3, stk. 1:

Efter § 23 i ældreloven, er personer, som passer en nærtstående, der ønsker at dø i eget hjem, efter ansøgning berettiget til at få plejevederlag.

Stk. 2. Ansættelsesmyndigheden betaler den ansatte forskellen mellem plejevederlaget og sædvanlig løn i tjenestefrihedsperioden.

Cirkulærebemærkninger til § 3, stk. 2:

Ved løn forstås den ansattes sædvanlige løn, eksklusiv eventuelle fast påregnelige særlige tillæg.

Stk. 3. Perioder med hel eller delvis tjenestefrihed medregnes fuldt ud i lønansiendigheden, og der indbetales sædvanligt pensionsbidrag til overenskomst- eller aftalebaserede bidragsdefinerede pensionsordninger.

Cirkulærebemærkninger til § 3, stk. 3:

For tjenestemænd medregnes perioder med hel eller delvis tjenestefrihed fuldt ud i pensionsalderen.

§ 4. Hospitalsindlæggelse sammen med børn under 14 år

En ansat har ret til tjenestefrihed med løn i op til 5 dage pr. barn inden for 12 på hinanden følgende måneder i forbindelse med den ansattes hospitalsindlæggelse sammen med et hjemmeværende barn under 14 år. Tilsvarende gælder, hvis barnet under indlæggelsen opholder sig i hjemmet eller modtager ambulant behandling, der træder i stedet for hospitalsindlæggelse, og som kræver den ansattes tilstedeværelse.

Cirkulærebemærkninger til § 4, stk. 1:

De 5 dage kan holdes enkeltvis eller samlet. Der er ikke noget til hinder for, at ansættelsesmyndigheden og den ansatte aftaler, at dagene bruges som f.eks. 10 halve dage.

Ved løn forstås den ansattes sædvanlige løn, eksklusiv eventuelle fast påregnelige særlige tillæg.

De særlige regler om udskydelse eller forlængelse af orlov i forbindelse med hospitalsindlæg-

gelse af nyfødte mv. fremgår af barselsaftalen.

Stk. 2. Hvis begge forældre er omfattet af aftalen, kan den samlede tjenestefrihedsperiode med løn højst udgøre 5 dage for forældrene tilsammen.

Stk. 3. Tjenestemands- og tjenestemandslignende ansatte med fast tjenestested i Grønland har ret til tjenestefrihed med løn i op til 12 dage til 0-16-årigt barns indlæggelse på sygehuset i eller uden for hjembyen, som rejseledsager og under barnets indlæggelse i forbindelse med en af sundhedsvæsenet betalt ledsagerrejse.

Stk. 4. I ganske særlige tilfælde, og dokumenteret af læge, kan tjenestefriheden forlænges med op til 5 dage.

§ 5. Force majeure

En ansat har ret til tjenestefrihed uden løn som følge af force majeure, når tvingende familiemæssige årsager gør sig gældende i tilfælde af sygdom eller ulykke, der gør den ansattes umiddelbare tilstedeværelse påtrængende nødvendig.

Cirkulærebemærkninger til § 5:

Perioder med tjenestefrihed uden løn medregnes ikke i lønancienniteten, og der optjenes ikke pensionsret.

Bestemmelsen berører ikke anvendelsen af regler om fravær med løn, f.eks. reglerne om barns sygedage og omsorgsdage.

§ 5 implementerer Rådets direktiv 2010/18/EU af 8. marts 2010 om iværksættelse af den reviderede rammeaftale vedrørende forældreorlov, der er indgået af BUSINESSEUROPE, UEAPME, CEEP og EFS, og om ophævelse af direktiv 96/34/EF (EUT nr. L68, s 4)

§ 5a. Nære pårørendes alvorlige sygdom og/eller begravelse

For tjenestemands- og tjenestemandslignende ansatte med fast tjenestested i Grønland kan der i tilfælde af nære pårørendes alvorlige sygdom og/eller begravelse efter ansøgning opnås fri rejse og/eller tjenestefrihed fra tjenestestedet til pågældende nære pårørendes bopæl/opholdssted på hospital mv. i Grønland eller i Danmark og retur.

Cirkulærebemærkning til § 5a, stk. 1:

Ved nære pårørende forstås forældre, ægtefælle og dermed ligestillet, børn og søskende, men ikke ægtefælles og dermed ligestillets familie.

Ved ansøgning om fri rejse og/eller tjenestefrihed skal så vidt muligt bilægges lægeerklæring med angivelse af, at sygdommen skønnes så alvorlig, at familie sædvanligvis tilkaldes. Foreligger erklæringen ikke inden afrejse, skal den forevises snarest efter tilbagekomst til tjenestestedet.

Hvor der bevilges tjenestefrihed, kan der tillægges normal rejsetid.

Stk. 2. Ved nære pårørendes alvorlige sygdom bevilges fri rejse og tjenestefrihed med løn i 8 dage. Såfremt den pårørende afgår ved døden under den ansattes ophold ved den nære pårørendes bopæl/opholdssted på hospital mv., udvides tjenestefriheden til 14 dage.

Stk. 3. Ved nære pårørendes begravelse bevilges fri rejse og tjenestefrihed med løn i 8 dage. Hvis uforudsete forstyrrelser i de normale trafikforbindelser forhindrer tilstedeværelse ved begravelsen, bevilges der fri rejse og tjenestefrihed med løn i 8 dage, hvis der er søskende eller forældre, eller alene tjenestefrihed med løn i 8 dage, hvis der ikke er søskende eller forældre. Sædvanlig og regelmæssig (f.eks. sæsonbetonet) indstilling af trafikken betragtes ikke som uforudsete forstyrrelser.

Stk. 4. I tilfælde, hvor den nære pårørendes alvorlige sygdom og/eller død og begravelse finder sted i den by/bygd, hvor tjenestemanden gør tjeneste, ydes alene tjenestefrihed i 8 dage.

Stk. 5. Ved deltagelse i forberedende bobehandling bevilges alene tjenestefrihed uden løn i 8 dage. Kan det dokumenteres, at bobehandlingen er så kompliceret, at deltagelse er påkrævet, bevilges der tjenestefrihed med løn i 8 dage.

Stk. 6. Såfremt særlige omstændigheder foreligger, kan arbejdsgiver bevilge tjenestefrihed med eller uden løn for en længere periode.

§ 6. § 87 i barnets lov

Under tjenestefrihed til formål omfattet af § 87 i barnets lov indbetaler ansættelsesmyndigheden sædvanligt pensionsbidrag for ansatte, der er omfattet af

overenskomst- eller aftalebaserede bidragsdefinerede pensionsordninger.

Cirkulærebemærkninger til § 6:

Efter § 87 i barnets lov yder bopælskommunen dækning af tabt arbejdsfortjeneste til personer, der i hjemmet forsørger et barn under 18 år med betydelig og varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne eller indgribende kronisk eller langvarig lidelse.

En ansat har ikke retskrav på tjenestefrihed til dette formål. Det er således ansættelsesmyndighedens afgørelse, om der skal gives tjenestefrihed. Der ydes ikke løn under tjenestefriheden.

Perioder, hvor en ansat har hel eller delvis tjenestefrihed til formål omfattet af barnets lov § 87, medregnes fuldt ud i lønancienniteten.

For tjenestemænd medregnes perioderne fuldt ud i pensionsalderen.

I den tabte arbejdsfortjeneste, som dækkes af kommunen, indregnes bidrag til en pensionsordning.

Efter bekendtgørelse nr. 1064 af 27. august 2025 om tilskud til pasning af børn med handicap eller langvarig sygdom, yder kommunalbestyrelsen hjælp til dækning af tabt arbejdsfortjeneste, jf. bekendtgørelsens §§ 8-10. Hjælp til dækning af tabt arbejdsfortjeneste fastsættes som en bruttoudbetaling.

Kommunalbestyrelsen skal beregne bidrag til pensionsordning af hjælp til dækning af tabt arbejdsfortjeneste. Bidrag til pensionsordning beregnes alene for personer, der umiddelbart før overgangen til hjælp til dækning af tabt arbejdsfortjeneste havde en arbejdsgiverfinansieret pensionsordning. Der kan ikke ydes kompensation for andre ydelser, der kommer til udbetaling i fremtiden, herunder lønstigninger, også som følge af skift til andet arbejde.

Bidrag til pensionsordning udgør 10 pct. af bruttoudbetalingen fastsat efter bekendtgørelsens §§ 9 og 10, dog højst et beløb svarende til det hidtidige arbejdsgiverbidrag, jf. § 87, stk. 3, 4. pkt., i barnets lov.

For tjenestemænd og andre ansatte med en tjenestemandslignende pensionsordning anses det pensionsbidrag på 15 pct. af den pensionsgivende løn, der normalt indbetales til finanslovens § 36, som arbejdsgiverbidrag i denne sammenhæng og danner derfor overgrænse for det kommunale pensionsbidrag, jf. bekendtgørelse nr. 1064 af 27. august 2025 om tilskud til pasning af børn med handicap eller langvarig sygdom.

I bidragsdefinerede pensionsordninger fremgår arbejdsgiverbidraget af den enkelte overens-

komst eller aftale. Af det samlede pensionsbidrag anses normalt 2/3 som arbejdsgiverbidrag.

Tjenestemænd i "den lukkede gruppe" i folkeskolen er ikke omfattet af bestemmelserne, idet de følger aftalerne på det kommunale område.

Efter bekendtgørelse nr. 1064 af 27. august 2025 kan pensionsbidraget fra bopælskommunen indbetales til ansættelsesmyndigheden, der herefter indbetaler det samlede pensionsbidrag til finanslovens § 36, henholdsvis vedkommende pensionsinstitut.

§ 7. Pasning af nærtstående efter § 118 i lov om social service

En ansat, der efter § 118 i lov om social service ansættes af kommunen til at passe en nærtstående i hjemmet, fordi vedkommende har en betydelig og varig nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne eller indgribende kronisk eller langvarig, herunder uhelbredelig, lidelse, har ret til fravær.

Stk. 2. Der ydes ikke løn i perioden under fraværet, og perioden medregnes ikke i løn- og pensionsancienniteten.

§ 8. Dokumentation

Den ansatte skal efter anmodning fremlægge den nødvendige dokumentation i forbindelse med tjenestefrihed efter §§ 2 - 7.

§ 9. Ikrafttræden mv.

Aftalen har virkning fra 1. april 2026.

Stk. 2. Samtidig ophæves aftale af 12. april 2019.

Stk. 3. Aftalen kan opsiges skriftligt med 3 måneders varsel til en 31. marts, dog tidligst til 31. marts 2029.

København, den 24. juni 2026

Offentligt Ansattes Organisationer
(Det Statslige Område)
Heidi Juhl Pedersen

Akademikerne
Tomas Kepler

CO10 – Centralorganisationen af 2010
Jesper K. Hansen

Lærernes Centralorganisation
Gordon Ørskov Madsen

Finansministeriet
Medarbejder- og
Kompetencestyrelsen
Ida Skyhøj Hvid